

Хто потрапить під перевірки після ініціатив щодо «детінізації ритейлу»

Останні заяви Данила Гетманцева та пропозиції Європейської Бізнес Асоціації сигналізують про підготовку **цільових перевірок** бізнесу, який працює у форматі роздрібної торгівлі, але **формально поділений на десятки й більше ФОПів**.

Мета ініціатив – не лише «детінізація ритейлу», а й **припинення використання спрощеної системи для мінімізації податків великими мережами**.

1. Основна цільова група – мережі, «поділені» на ФОПів

Перевірки насамперед стосуватимуться бізнесів, які:

- *мають єдину торгову марку, однакове оформлення точок продажу, централізовані закупівлі;*
- *формально ведуть діяльність через десятки чи сотні фізичних осіб-підприємців;*
- *використовують спрощену систему (2 чи 3 група, 5%), але працюють за власною (підконтрольною бенефіціарам) єдиною логістикою, бухгалтерією, рекламою;*
- *укладають фіктивні договори оренди чи суборенди, щоб замаскувати контроль над мережею.*

□ Найбільші ризики – **фудритейл, косметика, електроніка, аптечні та будівельні торгові мережі**.

2. Банки та БЕБ отримують нові інструменти

За пропозицією ЄБА, банки мають отримати повноваження ідентифікувати пов'язаних підприємців, розкриття банківської таємниці щодо учасників схем мінімізації, а НБУ – створити реєстр ризикових осіб.

Це означає, що:

- *банківський моніторинг почне «бачити» структуру зв'язків між ФОПами (спільні ІР, рахунки, телефони, адреси доставки тощо). Банки почнуть “перепісочувати” групи клієнтів для виявлення схем дроблення та їх блокування;*
- *Бюро економічної безпеки зможе ініціювати запити й перевірки за ознаками “дроблення”;*
- *ДПС отримає аналітичні сигнали для включення таких ФОПів у плани-графіки документальних перевірок чи проводити позапланові документальні перевірки.*

3. Ознаки, що можуть стати тригером перевірки

1. *Спільна реклама або сайт із переліком різних ФОПів як “партнерів”.*
2. *Оплата клієнтами на рахунки різних ФОПів при єдиному бренді.*
3. *Повторювані операції між “пов'язаними” ФОПами (взаємні перекази, закупівлі).*

4. *Спільна звітність або обслуговування в одному бухгалтерському кабінеті.*
 5. *Високий обсяг безготівкових операцій із одного терміналу на різні рахунки.*
-

4. Коли очікувати перевірки

З огляду на риторику Комітету ВРУ та підтримку НБУ, БЕБ і ДПС, **перші перевірки очікуються вже в I кварталі 2026 року.**

Спершу – аналітичний відбір та запити ГУ ДПС, банків, далі – **планові перевірки ДПС та БЕБ за критерієм “пов’язаності”.**

5. Як підготуватися бізнесу

- *Провести самоперевірку структури ФОПів, наявності спільних елементів управління, реклами, закупівель.*
 - *Переглянути договори оренди, поставок, реклами – чи не створюють вони ознак єдиного суб’єкта.*
 - *Розглянути реструктуризацію в межах одного юрособи або франчайзингової моделі, якщо діяльність об’єктивно централізована.*
 - *Забезпечити наявність реальних підтверджень самостійності кожного ФОПа – власні постачальники, окремий облік, окремі працівники.*
-

□ Позиція «Вікторії»:

У 2026 році податковий фокус зміститься з формального контролю

звітності на виявлення зв'язаних осіб і схематичного дроблення бізнесу.

Саме ці категорії стануть першими у планах перевірок.

□ **Компанія «Вікторія»** супроводжує клієнтів у питаннях податкової безпеки, структурування бізнесу, аналізу ризиків «дроблення» та взаємозв'язків ФОПів.

□ victorija.ua

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Компанія Вікторія

Автоматичний обмін інформацією за CRS щодо

резидентів України: яка інформація відкривається податківцям про іноземні рахунки

Ще 2022 року Державна податкова служба України (ДПС) приєдналася до Багатосторонньої угоди про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (CRS). А вже 30 вересня 2024 року відбувся перший обмін даними між країнами-учасницями.

CRS зобов'язує фінансові установи збирати інформацію про рахунки нерезидентів і щорічно передавати її податковим органам своїх країн. Далі ця інформація автоматично передається до відповідних податкових органів країн-партнерів.

Україна вже здійснила обмін даними з приблизно 50 країнами, а у 2025 році цей процес охопить ще 68 держав.

Хто залучений до обміну даними за CRS?

Обмін інформацією здійснюється між двома ключовими групами:

- **Фінансові установи, що звітують** – банки, інвестиційні фонди, депозитарії, страхові компанії. Вони зобов'язані передавати інформацію про рахунки нерезидентів до податкових органів своєї країни.
- **Особи, про рахунки яких звітують** – фізичні особи чи організації, які є резидентами країн-учасниць CRS. Якщо рахунок належить контрольованій особі, він також підлягає звітності.

Приклад: українська компанія А має рахунок у банку на Кіпрі. Кіпрський банк передає інформацію про цей рахунок податковій службі Кіпру, яка, у свою чергу, надсилає ці дані ДПС України.

Які українські резиденти підпадають під CRS?

До звітності за CRS підлягають:

- фізичні особи-резиденти України, які мають іноземні рахунки;
- українські компанії, що мають рахунки за кордоном;
- пасивні нефінансові організації (НФО), власниками яких є фізичні особи-резиденти України.

Фінансові установи зобов'язані надавати звіти не тільки щодо таких компаній, а й щодо їхніх бенефіціарів.

Приклад: якщо кіпрська компанія є пасивною НФО, а її власник – резидент України, банк звітує не тільки про компанію, а й про її кінцевого бенефіціара.

Як визначають контролюючих осіб?

Контролюючими особами вважаються фізичні особи, які:

- володіють 25% або більше в компанії;
- впливають на ухвалення ключових рішень;
- обіймають керівні посади.

У трасті до таких осіб відносять засновника, управителя, протектора та вигодоотримувача.

Які дані передаються податковим органам?

Фінансові установи надають такі дані:

- ім'я, адресу, податковий номер, дату і місце народження власника рахунку;
- найменування компанії (якщо рахунок корпоративний);
- номер рахунку;
- залишок коштів на 31 грудня;
- суми отриманих доходів (відсотки, дивіденди, надходження

від продажу активів).

Чи є поріг для звітування?

Як правило, банки передають інформацію про всі рахунки фізичних осіб, незалежно від залишку. Однак в Україні діє тимчасове обмеження:

- якщо сума на рахунках фізособи не перевищує **250 000 доларів США** станом на 31 грудня, ДПС не може використовувати цю інформацію для нарахування податків (до завершення воєнного стану).

Проте ця інформація все одно буде отримана і може бути використана в майбутньому.

Як CRS впливає на КІК?

До вересня 2024 року ДПС отримувала інформацію про закордонні рахунки українців переважно через запити. Тепер вона отримує такі дані автоматично.

У 2025 році ДПС опублікувала результати звітування за КІК за 2022–2023 роки:

- **23,6 тис. КІК** зареєстровані українськими резидентами у 119 країнах;
- найпопулярніші юрисдикції – **Польща (23,2%), Кіпр (11%), Велика Британія (9,1%), Естонія (7,5%)**;
- 9,4% КІК зареєстровані в США, які не є учасником CRS, але мають аналогічну систему обміну інформацією – **FATCA**.

Отже, CRS дає податковим органам можливість порівнювати дані звітності КІК із автоматично отриманими даними про іноземні рахунки.

Що робити власникам КІК?

Автоматичний обмін інформацією в рамках CRS робить фінансові операції прозорішими. В деяких країнах банки вже зараз

передають не тільки залишок на рахунок, а й середньорічний баланс, що ускладнює можливість маніпуляцій.

Українські податкові резиденти **зобов'язані звітувати про КІК:**

- **фізичні особи** – до 1 травня разом із декларацією про доходи;
- **юридичні особи** – до 3 березня разом із декларацією з податку на прибуток.

Тим, хто ще не звітував про КІК, варто не зволікати, адже інформація про закордонні активи буде отримана податковими органами, питання лише в часі.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Відкликання помилково поданого скороченого Звіту про КІК: що каже ДПС?

Чи можна відкликати помилково поданий скорочений Звіт про контрольовані іноземні компанії (КІК)? Законодавство України такої процедури не передбачає. Проте контролююча особа має право подати інформаційний лист із поясненням.

Що потрібно знати про Звіт про КІК?

Хто зобов'язаний подавати Звіт про КІК?

Контролюючі особи – фізичні або юридичні особи-резиденти України, які володіють або контролюють іноземні компанії.

Коли подається Звіт?

Разом із річною декларацією про майновий стан і доходи або декларацією з податку на прибуток підприємств.

Що робити, якщо немає можливості подати повний Звіт?

Подати скорочений Звіт, а до кінця наступного календарного року – повний.

Чи можна відкликати помилково поданий скорочений Звіт про КІК?

Законодавством не передбачено процедури відкликання або визнання такого Звіту недійсним.

Проте ви можете подати **інформаційний лист** через:

- Електронний кабінет платника податків
- Територіальний орган ДПС

В інформаційному листі потрібно детально пояснити обставини помилкового подання.

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш email (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш номер телефону (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваше повідомлення
<input type="button" value="Відправити"/>

Компанія Вікторія

Право на податкову знижку та необхідність надання підтверджуючих документів

Наближається граничний строк для подання Декларації про майновий стан та доходи громадянами, що мають право на податкову знижку. То ж актуальним буде розібратись в обов'язку подання підтвердних документів до Декларації, що ми і зробимо у цій публікації.

Так, для дотримання вимог п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ платник податків додає до Декларації про майновий стан і доходи платіжні та розрахункові документи, у яких ідентифікується продавець товарів (робіт, послуг).

Попри те, регіональні податкові органи вимагають, щоб до Декларації додавались й копія паспорта громадянина України та довідки про податковий номер. Чи правомірна така вимога?..

До податкової знижки включаються фактично понесені витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою, а також договором про наявність таких обов'язків повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги) (п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 Кодексу).

Відповідно до п.п. 166.2.2 п. 166.2 ст. 166 Кодексу копії, зазначені у п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 Кодексу, повинні бути надані разом з податковою декларацією про майновий стан і доходи, а оригінали цих документів не подаються контролюючому органу, але зберігаються платником податків протягом терміну давності, встановленого Кодексом.

У разі відсутності підтвердження витрат платником податків у вигляді електронних розрахункових документів, платник подає в податковій декларації номер реєстрації електронного розрахункового документа.

Крім того, згідно з п.п. 166.2.3 п. 166.2 ст. 166 Кодексу для документального підтвердження витрат, що включаються до податкової знижки, контролюючий орган не має права вимагати від платника податків надання документів або інформації, яка міститься в автоматизованих інформаційних та довідкових системах, реєстрах, базах (банках) даних органів державної

влади або органів місцевого самоврядування, інформація з яких безоплатно отримується контролюючими органами відповідно до Кодексу та міститься в інформаційних базах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Отже, оскільки довідка про податковий номер видається саме податковим органом, то під час камеральної перевірки працівники податкового органу не мають права вимагати її у платника, котрий подає Декларацію для реалізації свого права на податкову знижку.

Що ж стосується копії паспорта, то тут слід відзначити наступне.

Так, на вимогу контролюючого органу та в межах його повноважень, визначених законодавством, платники податків зобов'язані представити документи і відомості, пов'язані з отриманням доходу або права на отримання податкової знижки, обґрунтованості і сплати податків, та підтверджувати необхідними документами достовірність відомостей, зазначених у податковій декларації за відповідний звітний період.

Але не в межах камеральної перевірки.

Це підтверджується висновком Верховного Суду, до прикладу, у справі 160/15502/22:

З аналізу наведених правових норм слідує, що камеральна перевірка за своєю правовою сутністю є формою поточного документального контролю за дотриманням платником вимог податкового законодавства, предмет якої передбачає проведення контролюючим органом арифметичного та логічного контролю правильності оформлення документів податкової звітності (повноти заповнення усіх необхідних реквізитів, чіткості їх заповнення тощо), перевірку правильності складення розрахунків за податковими платежами (арифметичний підрахунок остаточних сум податків; правильність відображення показників, необхідних для обчислення бази оподаткування; логічний зв'язок та узгодженість відповідних показників поточного періоду та їх зіставлення з показниками попередніх періодів).

Аналіз достовірності сформованих платником показників податкової звітності під час камеральної перевірки не здійснюється.

Натомість, інші обставини, які впливають на своєчасність, достовірність, повноту нарахування і сплати податків, повинні бути предметом перевірки контролюючим органом під час здійснення іншого виду перевірок, а саме - документальних перевірок в порядку, передбаченому статтями 77, 78 Податкового кодексу України.

Аналогічне правозастосування викладене в постановах Верховного Суду від 01.03.2023 у справі № 420/5098/20, від 24.06.2020 у справі №640/18801/18, від 03.10.2023 у справі №160/8243/22, від 16.07.2024 у справі №320/4281/23.

Отже, хоча й законодавство й передбачає обов'язок надавати документи податковому органу для виконання ним передбачених законом функцій, однак це слід виконати поза камеральною перевіркою. З урахуванням цього, – додавати копію паспорта до документів, обов'язок подання котрих прямо передбачений законом, не потрібно. Копія паспорта може бути надана в межах інших функцій податкового контролю, ніж камеральна перевірка.

Висновки, наведені вище, частково перекликаються зі змістом індивідуальної податкової консультації, отриманої за ініціюванням Компанії Вікторія.

Текст ІПК подаємо нижче:

Download

PDF Loading...

Нагадуємо, Компанія Вікторія надає професійний супровід підготовки та подання звітності до податкових органів з метою отримання податкової знижки. Якщо у Вас є такий клопіт – Вам до нас!

Якщо Ви бажаєте, щоб наші фахівці надали консультації з питань подання декларацій і отримання податкової знижки, звертайтеся за швидкою формою:

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Порядок оподаткування контрольованих іноземних компаній (КІК) в Україні

Контрольовані іноземні компанії (КІК) – це компанії, зареєстровані або створені за кордоном, що перебувають під контролем податкових резидентів України. Контролером КІК може бути будь-яка фізична або юридична особа, яка:

- 1. Володіє часткою в іноземній компанії в розмірі 50% і більше.*
- 2. Володіє часткою більше 10% (за умови, що кілька контролерів – резидентів України – володіють разом не менше 50%).*
- 3. Здійснює фактичний контроль разом із пов'язаними резидентами України.*

Якщо ви визначили себе контролером КІК, ви зобов'язані:

- 1. Повідомляти податковий орган про набуття або припинення контролю над КІК протягом 60 календарних днів.*
- 2. Подати звіт про КІК разом із річною декларацією до 1 травня (для фізичних осіб) або протягом 60 днів після закінчення звітного року (для юридичних осіб).*

Особливості оподаткування доходів КІК

Для фізичних осіб застосовуються ставки податку на доходи

фізичних осіб у розмірі 5%, 9% або 18% залежно від умов. Для юридичних осіб – ставка становить 18%. Також обов'язкова сплата військового збору.

Однак не всі доходи підлягають оподаткуванню. Нерозподілений прибуток КІК не оподатковується в Україні за одночасного виконання таких умов:

1. Наявність чинного договору про уникнення подвійного оподаткування.
2. Виконання однієї з умов:
 - КІК сплачує податок на прибуток за ставкою не менше 13%.
 - Частина пасивних доходів КІК становить менше 50%.

Додатково звільняється від оподаткування прибуток КІК, якщо:

- Сукупний дохід усіх КІК не перевищує еквівалент 2 млн євро.
- КІК є публічною компанією або благодійною організацією, що не розподіляє прибуток між учасниками.

Поширені помилки при подачі звітності

Перший етап подачі звітів контролерами КІК показав типові помилки, серед яких:

- Невірне зазначення виду контролю та фінансового року.
- Помилки у кодах країни та валюти звітності.
- Арифметичні помилки у розрахунках.
- Неповне відображення операцій з нерезидентами.

Контролери зобов'язані ретельно перевіряти дані перед подачею звіту, щоб уникнути помилок та додаткових зобов'язань.

Ці вимоги допомагають уникнути ризику податкових санкцій та забезпечують прозорість у звітності контролю над іноземними активами.

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК чи юридичної особи – контролера КІК, звертайтеся за формою швидкого зв'язку

:

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія